

Óformelt politiskt prát í vikuskiftinum:

Øll óttast at Edmund Joensen útskrivar nýval

Alt stendur og fellur við um Edmund Joensen, løgmaður góðtekur valúrslitið og leggur frá sær. Fyribils hava flokkarnir havt óformelt prát um komandi samgongumøguleikar, meðan biðað verður eftir løgmanni

DAGNY JOENSEN

Ein fyrispurningur til formenninir í politisku flokkunum gevur onga greiða mynd av støðuni, eftir at fleiri fundir hava verið í vikuskiftinum.

– Vit fæa einki gjørt so leingi sum Edmund Joensen situr, sigur Heini O. Heinesen, tingformaður í Tjóðveldisflokkinum.

Fundarvirksmið hefur to verið stórt, eitt nú hefur flokkurin valt Høga Høydal til lögmansevni. Heini O. Heinesen er nøgdur við hesa avgerð, tí Høgni er arbeiðssamur, og er væl inni í øllum viðurskiftum.

– Flokkurin hefur fult álit á honum. Við at fæa nýtt fólk í leiðsluna, forðar tað eisini fyri at gamalt agd kemur upp aftur í flokkinum, eins og hann hefur brúk fyri ættarhóskifti, sigur Heini O. Heinesen.

Tjóðveldisflokkurin tosaði leygardagin við Fólka flokkinn, Javnaðarflokkinn og Sjálfstýrisflokkinn, men tað er torført at fæa nakað ítøkiligt at vita, av tí at alt er so óvíst enn.

Løgmaður og Anfinn

– Eftir hvat skilst, so hefur Edmund Joensen ikki biðað Anfinni Kallsberg lögmansevni, sigur Heini O. Heinesen.

Hann heldur tað vera umráðandi, tá so stórar avgerðir liggja fyri framman sum nú, at samgongan fær stóran meirluta.

– Javnaðarflokkurin sigur, at Føroya Løgting skal vera hægsta lóggevvald í Føroyum, men tað kann ikki

gerast uttan broytingar í grundlógini.

– Tað liggur to fremst fyri at fæa skilgáðar avtalur við Fólka flokkinn, men um hann vil hava borgarliga samgongu, er einki at gera. Tað nyttar einki við lappaloysnum, um ein varandi skipan skal fáast í lag, sigur Heini O. Heinesen.

– Vit vilja ganga sjálfstýrisleiðina

Helena Dam á Neystabø, formaður í Sjálfstýrisflokkinum, hefur eisini verið á fundi í vikuskiftinum. Hon útløkar ongar móguleikar, men áðanar, at veljarin visir á sjálfstýrisleið, og at flokkurin vil stuðla fólksins vilja.

– Vit vilja ganga sjálfstýrisleiðina, men vit hava áður sæð, at ætlanir verða niðurfyrir, tí tað hefur verið stríðið at finna semjur. Tí vilja vit ikki læsa okkum fast í ávisum flokssamansetingum fyribils, sigur Helena Dam á Neystabø.

– Um nú Edmund Joensen útskrivar nýval?

– So kemur tann skomm-in aftrat oman yvir allar hinar, og vit kunnu tosa um ein diktator. Tað er ikki demokratisk framferð, men sambært lógini hefur hann móguleikan til tess. Tað eru sum kunnugt nøgvr móguleikar sum skulu roynast, áðrenn vit koma so langt, men kann bert gerast, um Edmund Joensen leggur frá sær, sigur Helena Dam á Neystabø.

– Tað hefur ljóðað, at Sjálfstýrisflokkurin vil hava lögmann, um flokkurin skal fara í samgongu?

– Vit hava bert havt konstruktivt prát higartil, men tankin er ikki óhugsandi aðrastaðni, at minsti flokkur hefur leiðsluna. Tað hava vit ikki tosað um enn, sigur Helena Dam á Neystabø.

Hon heldur tað verða eitt sindur vágligt at skipa eina breiða samgongu, við Tjóðveldisflokkinum, Fólka flokkinum, Javnaðarflokkinum og Sjálfstýrisflokkinum.

– Við slíkari stórar samgongu, verður elastikk hjá tingmonnunum tambað soleiðis at skilja, at tá stórar ópopulerar avgerðir skulu takast, verður ov lætt hjá einstaklingum í samgonguni at skáka sær undan ábyrgd.

– Nú biða vit bert eftir at lögmaður tekur endaliga stig við og leggur frá sær, so samráðingarnar kunnu byrja, sigur Helena Dam á Neystabø.

Jóannes Eidesgaard, formaður í Javnaðarflokkinum, biður eisini ótulin eftir, hvat Edmund Joensen hefur í hyggju.

Ikki neyðugt við grundlógarbroyting

– Vit høvdu ein óformligan fund við Tjóðveldisflokkinn í vikuskiftinum, har teir greiddu frá sínum sjónarmiðum, og vit frá okkara, men meir er ikki at siga um tað, sigur Jóannes Eidesgaard.

– Heini O. Heinesen sigur um uppskot Javnaðarflokksins um sjálfstýrislóg, at tað krevur broyting í grundlógini?

– Tað eru tað ymsar áskoðanir um, men í okkara

uppskoti um sjálfstýrislóg er tingið okkara parlament, og vit niðurtóna umboðið í Fólkaetinginum, av tí at lóggevvaldið er í tinginum.

– So sum eg skilji hetta - og tað eru fleiri við mær, eitt nú Frederik Haroff o.a. eru komnir til, so hefur Føroya Løgting samtykt lógir í sermálum, hóast lóggevvaldið er danskt. Í hesum lögum eru eisini ásettar revsreglur. Tí er mógulega ikki neyðugt at broyta grundlógina, fyri at Løgtingið skal vera hægsta lóggevvald í Føroyum, sigur Jóannes Eidesgaard, sum eisini ótulin biður eftir, hvat lögmaður ætlar sær at gera nú.

Ikki havt samband við Edmund

Møguleiki er fyri borgarligari samgongu, við Sambandsflokkinum, Fólka flokkinum, Sjálfstýris flokkinum og Miðflokkinum, sum tilsamans eru 17 í tali.

Jenis av Rana er einasta umboð fyri Miðflokkinn, og kann fæa ávirkan. Hann hefur eisini prát við politikarar í vikuskiftinum.

– Jú, vil hava fingið okkurt boð, men tað er bert á byrjanarstøði, sigur Jenis av Rana.

– Er talan um at vera við í borgarligari samgongu?

– Hvat navn barnið fær, er ikki avgerandi, men hvat teir vilja gera, sigur Jenis av Rana, sum to vátta, at hann ikki hefur fingið áheitan frá Sambandsflokkinum.

Óformligur fundir hava verið í vikuskiftinum, men einki ítøkiligt er spurt burtúr, av tí at biðað verður eftir Edmund Joensen, lögmanni. Hann segði seg vilja umhugsastøðuna í vikuskiftinum, men mánadagin var einki hent

Tingfundur 15. mai

Hóast allar hugsandi metingar um framtíðina, so stendur fast, at tingið kemur saman næsta fríggjadag, har formansskapurin verður valdur

DAGNY JOENSEN

Fyrsti tingfundur er 10. yrkadagin eftir valið, har formansskapurin skal veljast, og 12. yrkadag eftir hetta skal lögmaður veljast, um ikki Edmund Joensen heldur fram.

Fyribils hefur Edmund Joensen útspelið. Hann kann samráðast við hinar flokkarnar í royndini at fæa eina samgongu, og um hetta hendir áðrenn 15. mai, kann hann kalla tingið saman við eini dagsskrá um skipan av

samgongu.

Um tað ikki eydnast lögmanni at fæa skipað eina samgongu, biður hann tingformannin loysa seg úr starvi. Reglurnar eru, at tingformaðurin biður hann virka sum lögmann, til tingið hefur valt annan lögmann.

Siðan verða tingformenninir spurdir, hvønn teir vilja hava til lögmann, og tann persónur, sum fær flest atkvøður, verður valdur. Hann kann siðina fara udnri at skipa samgongu.

Jógvan Ingvarð Olsen,

tingformaður, situr til tingið kemur saman aftur.

Spurdur, um tað er hugsandi, at lögmaður útskrivar nýval, sigur tingformaðurin, at tað ikki er sannlíkt, men at einki forboð er í lógini.

– Løgmaður hefur standandi heimild at útskriva val, men tað er utopi at hugsa sær.

– Vit mugu bara ganga út frá, at lögmaður er eitt skilgott menniskjað, sum ikki ger slíkt, sigur Jógvan I. Olsen.

Næsta fríggjadag verður

tingið sett. Ellisformaðurin setir tingið, og heitir á tveir skrivarar at hjálpa sær at kanna valbrøvini. Tá hetta er gjørt og góðkent, fer valið av tingformanni fram, eins og val av trimum næstformonnum. Nýggi formaðurin tekur yvir, og setir næsta tingfund.

Er einki hent innan hetta, skal nýggi lögmaður veljast innan 10 yrkadagar eftir fyrsta tingfund.

Í skrivandi løtu sita Sambandsflokkurin og Fólka flokkurin á fundi, men um einki spyrst burtúr, er hugsandi, at lögmaður leggur frá sær.